викликаючи тим самим певні позитивні асоціації [1; 2; 5; 7]. *Donna (Ungaro).*

Отже, окреслюючись лаконічністю, високою експресивністю, обмеженістю у часі або просторі, назви і слогани демонструють високий маніпулятивний вплив на цільового адресата. Підвищенню діючої сили рекламного слогану сприяє використання великого арсеналу лексичних і синтаксичних засобів мовлення.

Список використаних джерел

1. Заботкина В. И. Новая лексика современного английского языка [Електронний ресурс] / В. И. Заботкина. – Режим доступа: (дата звернення 07.03.2020). – http://docplayer.ru/26351724-Zabotkina-novaya-leksika.html. – Загл. с экрана
2. Кильдишова А. С. Функциональные составляющие композиции рекламного текста // Молодой ученый / Килдишова А. С. – 2016. – № 11. – С. 1702–1705.
3. Коваленко Н. Л. Лингвистическая обозначенность слогана в структуре рекламного текста: дисс. кандидата филол. наук. 10.02.02 / Коваленко Нина Леонидовна. – Днепропетровск, 2006. – 190 с.
4. Медведева Е. В. Рекламная коммуникация / Медведева Е. В. – М.: Едиториал УРСС, 2003. – 278 с.
5. Морозова И. Слагая слоганы. / И. Морозова. – М.: РИП – Холдинг, 2003. – 172 с.
6. Павленко О. Г. Роман І. Качуровського «Шлях невідомого»: «творча лінза» перекладача Ю. Ткача / О. Г. Павленко // Літературознавчі студії: зб. наукових праць. – Вип.12 – К.: Видавничий дім Д. Бураго, 2005. – С. 359–364.
7. Хрушкова О. А. «Текст», «інформаційний текст» та «носій інформації» у системі сучасних лінгвістичних понять / О. А. Хрушкова // Український смисл : наук. зб. / за ред. проф. І. С. Попової. – Дніпропетровськ : ТОВ «РоялПринт», 2015. – С. 121–134.

Ольга Ходацька

РОЗВИТОК ПРОФЕСІОНАЛІЗМУ ВЧИТЕЛЯ-ФІЛОЛОГА ТА КРЕАТИВНОСТІ ОСОБИСТОСТІ УЧНЯ ЗАСОБАМИ ТЕАТРАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА

Основне завдання сучасної освіти – виховання громадянина суспільства, який є інтелектуально і духовно багатою, гармонійно розвиненою, національно свідомою, соціально адаптованою особистістю, здатною вирішувати складні проблеми, які ставить перед нею життя. Саме від професіоналізму вчителя, озброєного новітніми технологіями, формами

і методами навчання, універсальними знаннями для модернізації освіти у загальноосвітніх навчальних закладах України, і залежить реалізація цих основних завдань.

Сьогодні суспільству потрібна читацька, емоційно позитивна особистість. Як її виховати? Яким чином будувати навчання, щоб процес пізнання став цікавим для учнів? Сучасний урок літератури вимагає переосмислення пріоритету методів, прийомів та видів навчальної діяльності, розширення їхньої методичної палітри. Я викладаю українську мову та літературу в гімназії-інтернаті № 13 м. Києва й працюю над проблемою «Нестандартні форми та методи проведення уроків української літератури». Одним із шляхів моєї роботи є впровадження в педагогічну практику інтерактивних методів як засобу створення такої атмосфери на уроці та в позаурочній діяльності, яка сприяє творчій взаємодії, співробітництву, надає можливість якнайповніше реалізувати особистісно зорієнтоване навчання. У ході інтерактивного навчання учень виробляє навички самовдосконалення, поступово позбавляється комплексу неповноцінності, через прояв емоцій, мовлення, гри-інсценування відкриває самого себе.

Шукаючи більш активних способів викладання, ми з'ясували, що сучасне суспільство ставить якісно нові вимоги до професійної майстерності вчителя, а саме його спрямування до активних пошуків новітніх методів, засобів, прийомів, технологій, зокрема театрального мистецтва, впливу на розвиток креативних здібностей учнів; модернізації сучасних загальноосвітніх навчальних закладів, їх театрально-творчого процесу в художньо-естетичному вихованні школярів; постійного поповнення науково-методичної бази новими методичними рекомендаціями щодо використання засобів, методів, прийомів театрального мистецтва, а також теоретичного вивчення театральної педагогіки. Проблема розвитку професійної майстерності вчителя засобами театрального мистецтва простежується в працях науковців В. Абрамяна, М. Барахтяна, І. Гончарова, С. Соломахи, М. Дергач та ін. У різноманітних аспектах сучасної педагогічної теорії та практики вчені І. Зязюн, Г. Переухенко, Л. Чуриліна розглядають театральне мистецтво як засіб розвитку духовності; Ю. Азаров, Р. Баталов, Г. Падалка, Л. Рувинський акцентують увагу на творчому потенціалі; Н. Сулаєва, С. Швидка, О. Комаровська, Л. Дубина, І. Зайцева, О. Лавріненко аналізують аспект професійної майстерності вчителя освітнього закладу в контексті використання театральної педагогіки у навчально-виховному процесі.

Однак, окреслена проблема залишається недостатньо дослідженою, тому потребує детальнішого вивчення та практичної реалізації.

Важливим критерієм національної системи освіти виступає високий рівень професійної майстерності вчителя, спрямованість його на розвиток національної свідомості, духовної, естетичної та художньої культури. В ефективності успіху цього процесу має місце застосування театрального

мистецтва у педагогічній практиці вчителя. Так, осмислення проблеми використання театрального мистецтва у сучасній вітчизняній освіті неможливе без звернення до театральної педагогіки. Академік І. Зязюн вбачає у театральній педагогіці ефективний компонент освітньо-виховної дидактики, значне нововведення, перспективне для реалізації у практиці освіти і виховання в цілому. Він переконаний: використовуючи надбання театральної педагогіки, зокрема систему К. Станіславського, педагог будь-якого профілю дістане відповіді на непрості проблемні питання освіти і виховання людини [3]. Нового соціокультурного значення цей аспект набуває нині, коли проблема застосування театрального мистецтва в навчально-виховному процесі стає провідною для сучасної педагогічної думки та практики. Тенденції розвитку сучасної вітчизняної освіти потребують теоретичного осмислення, а відтак і практичного оновлення педагогічної діяльності вчителя. У педагогічній діяльності вчителів у наш час активно починає використовуватися театральне мистецтво, а саме театралізація навчального матеріалу, яку діти виконують у формі драматизації, заснованої на принципах імпровізації. Вважаю, що творча діяльність, зокрема використання театралізації в освітньому процесі має позитивний характер, оскільки охоплює одразу всіх: і учнів, і вчителя, який є «режисером-аматором», або «актором-аматором», а отже, тим самим інтенсивніше зацікавлює учнів учитися, зокрема через театральну діяльність.

Так, вивчаючи творчість Тараса Шевченка в 9-у класі, я зосередила увагу учнів на його драматичному творові «Назар Стодоля», який так захопив їх грою, що робота плавно перейшла в позаурочну діяльність літературної студії імені Т. Шевченка «Джерела пружно б'ють», яка презентувала цю виставу до Шевченківських днів у гімназії-інтернаті № 13 м. Києва. Відрадно зазначити, що під час гри на сцені розкрилися творчі здібності багатьох учнів, які до того не проявлялись під час уроків української літератури. До того ж, учні після прочитання драми самі обирали ролі, що є немаловажним для творчого самовираження.

Багато творчих талантів виявилось під час написання фанфіків до Шевченкових поем «Катерина» і «Наймичка», які учні самостійно екранізували (відеоролики) з подальшою метою участі в Міжнародному проєкті-конкурсі «Тарас Шевченко єднає народи» (номінація – «відеоформат»), що проходитиме 22.05 – 24.05.2020 р. Таким чином реалізується мета мого проєкту з української літератури «Завжди сучасний Тарас Шевченко у просторі і часі» – формувати і розвивати читацьку культуру учнівської молоді в умовах соціокультурної кризи, пошуку нових орієнтирів розвитку освітньої галузі, оновлення мети, завдань, освітніх результатів, шляхів і засобів сприйняття художнього твору через театралізацію задля підвищення якості освіти та розвитку духовного потенціалу учнівської молоді.

Вважаємо, проведення вчителем такої діяльності розвиває логічність,

самостійність суджень, культуру мовлення, пам'ять, мислення, навички виразного читання та акторські здібності; виховує почуття людської гідності, патріотизму, милосердя, високої духовності; допомагає учням глибше засвоїти зміст твору; удосконалює вміння аналізувати твір, давати оцінку вчинкам героїв, робити висновки».

Цікавими, на нашу думку, є уроки-дослідження з елементами театралізації уривків драми-феєрії «Лісова пісня» Лесі Українки в 10-у класі, що удосконалюють пізнавальні, пошуково-дослідницькі навички; розвиває вміння аналізувати художній текст, синтезуючи свої знання; напрацьовує навички ораторського мистецтва; виховує гуманну, інтелектуальну, духовну, творчу особистість [2, с. 11].

Отже, у педагогічній діяльності вчителя театральне мистецтво виступає як спосіб організації творчої діяльності як учнів, так і педагогів, а також сприяє їхньому емоційно-почуттєвому та художньому розвитку. У розвитку професіоналізму вчителя театральне мистецтво займає належне місце тому, що воно розвиває психотехніку і психофізику, а саме: комунікативні, творчі здібності, професійну прозорливість, пильність, педагогічну інтуїцію, перцептивні здібності вчителя; вміння володіти собою і активно впливати на іншу особистість; уміння прогнозувати розвиток особистості, орієнтувати її на позитивні перетворення; креативність та здійснює самоконтроль, саморегуляцію за будь-якої емоційної ситуації [1].

Варто відзначити, що театральне мистецтво тісно пов'язане з творчістю і тому головним завданням реформування сучасної вітчизняної освіти є розвиток творчої особистості учня, його творча самореалізація та самовдосконалення. А, отже, основним провідником творчої діяльності дітей має бути творча і цілісна особистість учителя – людини небайдужої до справжньої краси в людях, природі, мистецтві. Адже від натхненної праці педагога з учнями, творчого підходу, театралізації, «режисури» до кожного уроку, особливої захопленості своєю справою безпосередньо залежить рівень творчої активності школярів, їх свідоме бажання виявляти власні творчі здібності, нахили в художньо-творчій діяльності [4, с. 34–36].

Виходячи з вищезазначеного, констатуємо, позитивні зрушення у педагогічній діяльності вчителя, педагогічний потенціал театрального мистецтва, художньо-естетичне виховання учня все-таки реалізується у навчально-виховному процесі школи, все залежить від учителя, залюбленого в свою справу та дітей.

Список використаних джерел

1. Голік О. Б. Режисерська діяльність як елемент театральної педагогіки / О. Б. Голік // Проблеми підготовки сучасного вчителя : зб. наук. пр. Уман. держ. пед. ун-ту ім. П. Тичини. – Умань : ПП Жовтий О. О., 2011. – Вип. 4. Ч. 1. – С. 125–130.

2. Дрик О. Драма-феєрія «Лісова пісня» – глибока філософія життя в любові : урок-дослідження з мультимедійною презентацією та елементами театралізації / О. Дрик // Дивослово. – 2013. – № 11. – С. 10–12.
3. Зязюн І. А. Краса педагогічної дії : навч. посіб. / І. А. Зязюн, Г. М. Сагач. – Київ : Укр.-фін. ін-т менедж. і бізнесу, 1997. – 302 с.
4. Савостьянов А. И. Основы театральной педагогики в мастерстве учителя / А. И. Савостьянов // Методист. – 2005. – № 5. – С. 33–37.
5. Шахрай В. М. Потенціал інтерактивного театру у формуванні соціальної компетентності школярів / В. М. Шахрай // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2011. – № 4. – С. 48–55.

Ілона Хоменко

РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Становлення України як демократичної держави, входження її в єдиний європейський простір зумовлюють прогресивні зміни у стратегії розвитку національної системи дошкільної освіти. Зі зміною пріоритетів у сфері освіти, активно впроваджується в життя рідна мова, що вимагає не тільки формування мовних умінь та навичок, а й розвиток комунікативної культури, яка передбачає уміння спілкуватися в конкретних соціально-побутових ситуаціях, орієнтуватися в ситуації спілкування, проявляти ініціативність, стриманість у спілкуванні; культуру мовленнєвої комунікації. Про це зазначено у Базовому компоненті дошкільної освіти, освітній лінії «Мовлення дитини» [2].

Комунікативна культура є однією з провідних базисних характеристик особистості, що формується на етапі дошкільного дитинства. Вчені А. Богуш, Н. Гавриш, О. Кононко, К. Крутій, М. Вашуленко, Т. Піроженко та ін. приділяють значну увагу розвитку комунікативних здібностей дітей дошкільного віку, формуванню еталонів мовленнєвого етикету.

Учені Ю. Апресян, Л. Введенська, Т. Ладиженська, М. Львов та ін. розуміють комунікативну культуру як сукупність знань про мову, як культуру володіння усним і писемним мовленням. Інші вчені О. Бодальов, Б. Ананьєв вважають, що *комунікативна культура* є одним із компонентів загальної культури людини і є сукупністю знань, умінь і навичок, що забезпечують результативність своїх особистісних якостей для ефективного вирішення комунікативних завдань.

На думку О. Бодальова, особистість з високим рівнем комунікативної культури володіє емпатією, автентичністю, ініціативністю, безпосередністю, доброзичливістю, відкритістю, конкретністю, сприйнятливістю, допитливістю.